

הכנסת הוועדה לענייני ביקורת המדינה

מס' סימוכין : 2024-004125

סיכום דיון

מיום שני, י"ב בשבט תשפ"ד, 22.1.2024, בנושא:

אישור מרחבים מוגנים על ידי פיקוד העורף וההיערכות להגנת העורף מפני איום טילים ורקטות, (דוח שנתי 2024 ודוח שנתי 170) - דיון המשך

ח"כ מיקי לוי - יו"ר הוועדה - בדיונים הקודמים עסקנו: במצבם של המפונים מיישובי העוטף ובתכניות לשיקומם, ובמפוני יישובי הצפון אשר מצבם עד לרגע זה לא ברור.

בצד תחושת אי הוודאות והיעדר הביטחון האישי בגבול, קיימת אי-בהירות רבה ובלבול לגבי הפיצוי והמימון של המפונים השוהים בבתי המלון. בשבוע שעבר פורסם בתקשורת כי למרות שהממשלה אישרה למינהלת תקומה לשיקום העוטף תקציב של 3 מיליארד שקל ל 2024, בתקציב המתוכנן עדיין חסרים כ- 750 מלש"ח. בגזרת הצפון התבשרנו כי במקום המינהלת שקמה לשיקום יישובי הצפון, האחריות חזרה למשרד הפנים כמתכלל של הנושא. היום מתווסף לדיון בנושא ההיערכות להגנת העורף דוח נוסף של מבקר המדינה אשר פורסם בשבוע שעבר ועניינו אישור מרחבים מוגנים ע"י פקע"ר.

אזור גוש דן מהווה מטרה לירי טילים מאז פרוץ המלחמה. עפ"י פיקוד העורף המרחבים המוגנים הם הפתרון הטוב ביותר למיגון האוכלוסייה בעת התרעה על ירי, ויש בהם גם להגן מפני איומים אחרים, כגון רעידות אדמה. כחלק בלתי נפרד במתן היתר בנייה למגורים ולמבנים נוספים, החוק בישראל מחייב לקבל אישור לנספח מיגון מפקע"ר. הוועדה סבורה שתושבי מדינת ישראל, ובפרט תושבי גוש דן אמורים לדעת מה מצבם מבחינת מיגון ביתם. המצב בעורף הישראלי הוא בלתי סביר לעיל, ומדינה מתקדמת כישראל שמאוימת, אינה יכולה להמשיך כך.

חכ"ל אורנה ברביאי – ריכוז האוכלוסייה בצפיפות הכי גדולה היא בגוש דן, והמשמעות היא ירי טילים מדויק בהפתעה לכיוונם של כמה שיותר ישראלים. השאלה שעולה היא האם הרשויות והמשרדים עשו את הכל כדי להגן על התושבים מפני האיומים? דוח מבקר המדינה התייחס רק לאזורי הצפון והדרום. חוסן לאומי מתבטא ביכולת תפקודית בעת מלחמה, והמלחמה הבאה תתארך עוד יותר. הקונספציה שלפיה כיפת ברזל תגן עלינו – שגויה, היא לא תוכל להגן בתרחיש רב-זירתי. הערים בגוש דן לא ערוכות לתרחישי מלחמה ורעידות אדמה בהיבט של מיגון. יש אזורים בת"א שאינם ממוגנים, ואין להם מענה גם במרחק מסוים מהבית.

משרד מבקר המדינה – איל זוננפלד-מנהל אגף – **הדוח הראשון - ההיערכות להגנת העורף מפני איום טילים ורקטות (מיגון פיזי, התרעה ופינוי אוכלוסייה) - ביקורת מעקב**. דוח המעקב התפרסם בשנת 2020 ובדק את הליקויים של דוח שפורסם בנושא בשנת 2016. אנו נתמקד בפערי מקלוט באזורי גוש דן.

נתוני מפתח: 2.6 מיליון תושבים בישראל (28%) ללא מיגון תקני בסמוך למקום מגוריהם. כ- 50 אלף תושבים מתגוררים בערים שדרות וקריית שמונה, אשר תוכניות הפינוי שלהן לא הושלמו.

231,650 תושבים מתגוררים עד 40 ק"מ מגבול רצועת עזה ללא מיגון תקני בסמוך למקום מגוריהם. 300 אלף מספר התושבים שיש להיערך לפינויים על פי החלטת ממשלה.

כ- 50 אלף תושבים מתגוררים עד 9 ק"מ מגבול הצפון ללא מיגון תקני בסמוך למקום מגוריהם. 12,601 מקלטים ציבוריים מתוכם 2,494 (20%) אינם כשירים.

ביולי 2018 קבע הקבינט מדיני-ביטחוני כי תגובת תכנית רב שנתית לשנים 2019-2030 למיגון העורף ולשיפור המוכנות לרעידות אדמה (תכנית "מגן הצפון"). תכנית זאת טרם גובשה ולא הוקצה לה מקור תקציבי, ועל כן מימושה מוטל בספק.

מומלץ כי משרד האוצר, משרד הביטחון, המשרד לביטחון פנים ופיקוד העורף שנציגיהם שותפים בצוות הבין-משרדי, ישלימו את גיבושה של התכנית למיגון העורף בהתאם להחלטת הקבינט מדיני-ביטחוני מיולי 2018.

לכ-2.5 מיליון תושבים יש מיגון באמצעות מקלטים פרטיים משותפים, אולם לפיקוד העורף אין כל מידע בדבר כשירותם של מקלטים אלה.

על משרד הפנים ופיקוד העורף להאיץ ברשויות המקומיות למלא את תפקידן בכל הנוגע לאכיפת חוק הג"א בנושא המקלטים הפרטיים המשותפים, כדי להבטיח את כשירותם להגנה על התושבים בחירום. בנוסף, על צה"ל לסיים בהקדם האפשרי את עבודת המטה לתיקון החקיקה כדי לשפר את הבקרה של הרשויות המקומיות על מצב התחזוקה של המקלטים הפרטיים המשותפים.

אף שצה"ל הכיר בצורך להיערך לשהייה ממושכת במקלטים, עלה כי עובדת אי יכולתם של חלק מאמצעי המיגון לאפשר למתמגנים שהייה ממושכת, לא באה לידי ביטוי בסקירת המיגון הקיים שהציג פקע"ר לקבינט ביולי 2018.

מקלטים ציבוריים שאינם עומדים בתנאים שקבע צה"ל כתנאים מינימליים לשהייה ממושכת, עדיין יכולים להיחשב מקלטים כשירים, ובכלל זה מקלטים הנמצאים ביישובים הסמוכים לקו הגבול.

ראוי שפיקוד העורף יתייחס ליכולת השהייה במקלטים, וימפה מתוך כלל המקלטים הציבוריים והפרטיים המשותפים את אלו שאינם מאפשרים שהייה ממושכת, בפרט באזורים המאווימים. זאת לצורך הצגה מדויקת ושלמה יותר של פערי המיגון לגורמים המדיניים והצבאיים כדי שיוכלו לבחון, לפני פתיחה במבצעי לחימה ובמהלכם, חלופות להגנה על התושבים ובכלל זה פינוי אוכלוסייה מאזורים אלה.

הדוח השני – אישור מרחבים מוגנים על ידי פיקוד העורף ומכוני הבקרה כחלק מתהליך מתן היתר בנייה.

ככל שתהליך אישור ממ"דים ייעשה בצורה קלה יותר ומהירה, כמות המרחבים המוגנים תגדל. מטרת הביקורת: בחינת חלקו של פקע"ר בתהליך אישור הבקשות להיתרי בנייה הכוללות אישור למרחבים מוגנים ואת עבודתו עם מכוני הבקרה.

מדובר בתהליך ארוך שמתחיל בבדיקות רבות שנעשות ברשויות השונות, ומעורבים בהן הרבה גורמים, כולל פקע"ר. פקע"ר עוסק בעיקר בבדיקת נספח המיגון כדי שהממ"ד ישמש לייעודו ובצורה תקינה.

נתוני מפתח: 26,375 מספר הבקשות לאישור נספח מיגון שאישר פקע"ר בשנת 2022. גידול של 53% לעומת שנת 2019

2.7 מספר האיטרציות הממוצע בין מגישי הבקשות לבין פקע"ר לאישור נספח מיגון בשנת 2022, לעומת 1.4 בשנת 2019.

60% מהבקשות שהוגשו לפקע"ר מדי שבוע* לאישור נספח מיגון, הוחזרו למגישי הבקשות לצורך תיקונים והשלמות.

70,608 מספר האיטרציות שקיים פקע"ר בשנת 2022 לאישור נספחי המיגון עם מגישי הבקשות. 2% מכלל הבקשות לבקרת תכ"ן* טופלו במכוני הבקרה בשנת 2022. שיעור הבקשות שהתאימו לטיפול במכוני הבקרה נאמד בכ-22%

3-4 חודשים משך הזמן הנדרש להשלמת תהליך האישור של נספח המיגון (עפ"י סקר מינהל התכנון).

מערכת הרישוי של פקע"ר – בביקורת עלה כי מערכת הרישוי של פקע"ר אינה מספקת נתונים מלאים ועדכניים בנקודות זמן שונות, בנוגע לעמידתו בלוחות הזמנים לפי תקנות התכנון והבנייה והנורמות שהוא קבע לעצמו כנגזרת מהן. עוד עלה כי לפקע"ר אין תיעוד (למעט דוחות שבועיים אשר החל להפיק בנובמבר 2022) היכול לאפשר לו לערוך ניתוחים סטטיסטיים לגבי טיפולו בבקשות המופנות אליו. כלומר פקע"ר אינו יכול לבחון את עצמו בנוגע לעמידתו בלוחות הזמנים הקבועים בתקנות (30 יום) וכן כפי שהגדיר לעצמו (18 יום) לצורך הפקת לקחים בנושא ושיפור המענה לעורכי הבקשות. מומלץ כי פקע"ר יפעל להשלמת מערכת המידע ולהטמעתה באופן שיאפשר בקרה ומעקב שלמים אחר הבקשות שבהן הוא מטפל ויביא לידי ביטוי במדדי השירות את משך הזמן הכולל הנדרש לטיפול בבקשה מרגע הגשתה הראשוני ועד גמר הטיפול בה והסיבות לכך.

שימוש במערכת המקוונת וצמצום הפגישות הישירות – בביקורת עלה כי הגם שהשימוש במערכת המקוונת שיפר את הטיפול בבקשות לאישור נספחי המיגון, כפי שעלה בפגישות שקיים צוות הביקורת עם מהנדסים ואדריכלים, צמצום הפגישות הישירות פוגם באיכות השירות הניתן למגישי הבקשות, בה בשעה שמספר הבקשות גדל באופן ניכר בשנים האחרונות (בכ-200%). מומלץ כי פקע"ר יבחן דרכים להרחבת המפגשים הישירים במקרים שבהם מגישי הבקשות נתקלים בקשיים בערוצים הממוכנים לרבות האפשרות של עריכת מפגשי זום, בפרט עבור מגישי בקשות באזורי הפריפריה, לפי הצורך.

היקף פעילותם של מכוני הבקרה באישור בקשות - מרבית הבקשות להיתרי בנייה למגורים אינן עומדות בתנאים לבקרת תכן של מכוני הבקרה ולפיכך פקע"ר הוא הגוף היחיד העוסק באישור נספחי המיגון לבקשות אלה.

אשר לבקשות שהתאימו לטיפול במכוני הבקרה (22% מהבקשות) עלה כי היקף בקרת התכן אשר בוצעה במכוני הבקרה בשנת 2022 מסתכמת ב-442 בקשות, שהם כ-2% בלבד מכלל הבקשות אשר אישרו בשנה זו פקע"ר ומכוני הבקרה יחדיו.

מכוני הבקרה אינם ממלאים את תפקידם בטיפול בבקרת תכן לפי אבן הדרך של הפעימה הראשונה שנקבעה ביחס לחובת הבקרה במכוני הבקרה מ-2021.7.6. מומלץ כי מינהל התכנון ימשיך לפעול בקרב הוועדות המקומיות לכך שמכוני הבקרה יטפלו בכל בקורות התכן שיועדו לפעימה הראשונה על פי התוכנית למימוש תיקון 101 לחוק תכנון והבנייה, קרי - העברת כלל ביצוע בקורות התכן, לרבות אישור נספח המיגון למכוני הבקרה.

רמת הכשירות של הבקרים במכוני הבקרה - בביקורת עלה כי פקע"ר, המוגדר כאחראי לתקני המיגון ולהכשרת בקרי מכוני הבקרה ושמירה על כשירותם, ואשר הכשיר עד כה 46 בקרים (בשנים 2018 - 2022), אינו שבע רצון מרמת הכשירות של הבקרים לבדיקת נספח המיגון. בהיעדר שמירה על רמת כשירות הולמת, עלולים להיגרם כשלים ופגמים בבקרת התכן של הבקרים המורשים. מומלץ כי פקע"ר יגדיר לעצמו יעדים שנתיים ורב-שנתיים לשיפור היכולת של מגישי הבקשות לעמידה בדרישות המקצועיות באופן שיביא לצמצום מספר האיטרציות בהליך אישור הבקשה. לצורך כך חשוב שפקע"ר ינהל מעקב אחר מספר האיטרציות לכל בקשה ומשך זמן הטיפול בה מיום הגשתה ועד גמר הטיפול בה.

סמכויות של בקרי מכוני הבקרה - בביקורת עלה כי שלא בהתאם לכוונת המחוקק בהעברת בקורות התכן למכוני הבקרה כדי לייעל את מערך הבקרה, הנחיות פקע"ר לבניית מרחב מוגן מגבילות, בהתאם למגבלה החלה על מהנדסי פקע"ר, את יכולתם של הבקרים המורשים במכוני הבקרה לאשר בקשות חורגות. נוכח המורכבות הכרוכה בתכנון מרחבים מוגנים והצורך שעולה לעיתים לעסוק בבקשות חורגות, שיעור ניכר של הבקשות המתקבלות במכוני אינן מטופלות בהם ומועברות לפקע"ר. כך, כ-50% מהבקשות שהתקבלו במכון מסוים בשנת 2022 לא טופלו במכון והועברו לבדיקת פקע"ר. מומלץ כי פקע"ר ינתח את סוגי הבקשות החורגות, יאפיין ויפעל לעדכון ההדרכות לבקרים כך שיאפשרו להם להתמודד עם בקשות אלו. עוד מומלץ כי בהמשך לכך, פקע"ר בשיתוף מכוני הבקרה, יבחן את הגדרת הסמכויות של בקרי המכוני ויגדירן מחדש באופן שיאפשר למכוני הבקרה לטפל גם בבקשות מורכבות המגיעות אליהם באופן שוטף וללא מעורבות פקע"ר, למעט במקרים חריגים מיוחדים.

פקע"ר פרסם הנחיה מתוך כוונה לצמצם פערי מיגון ותהליך קבלת אישור להיתרי בניה, אשמח לשמוע עד כמה הוראת השעה הביאה לאפקטיביות, וכמובן גם באזור המרכז.

צה"ל - פקע"ר - סא"ל במיל' טריף גסאן-רע"ן הנדסה ומיגון - תמכנו בתיקון החוק, אך הרשויות המקומיות התנגדו. אין לנו יכולת לאכוף, ולכן רצינו לחזק את כוחן של הרשויות בפיקוח על המקלטים הפרטיים.

תוך 3 ימים אושרו כ-2,000 בקשות לבנית ממ"דים. יש עבודה ענפה בתכנית "מגן הצפון" - מעל 4,000 ממ"דים. יש מגבלת ביצוע היות ואנו לא יכולים לעבוד באזורים 01 ו-02 נוכח המצב הביטחוני. יש בקנה מאות תכניות, ואנו ממשיכים בטיפול בהיתרים.

מערכת הרישוי המקוונת פותחה בזמנו, ואין ספק שעברנו הרבה. גם כעת אנו עושים שינויים במערכת, כולל: פגישות זום מתוקשבות למתן מענה לשאלות, סדנא לשיפור מתן השירות של המהנדסים, כנסי מתכננים כל כמה חודשים לעדכון השינויים, דיפרנציאציה בין סוגי תכניות, הכשרת מהנדסים או אדריכלים פרטיים כולל תיעוד מול מינהל התכנון, סרטי הדרכה בנושא תכנון ועוד. כל המידע בנוגע למיגון קיים באתר של פקע"ר.

אנו מקיימים שיח בנוגע למכוני בקרה ויש עוד מה לשפר. הבקרה צריכה להיות אונליין, אך כדי להוריד חוסר ודאות, אנו מפרסמים מפרטים לכל מיני מקרים מיוחדים.

במערכת פקע"ר אנו בונים רובוט ממוחשב שיכול לתת ריג'קטים במקום ולשלוח חזרה. רוב הבקשות לממ"דים במבנה מגורים יטופלו על ידו.

בניית ממ"דים בעוטף עזה ובצפון היתה בהתאם להחלטת ממשלה. בתמ"א 40 אפשרנו הקלות של תוספת ממ"דים עד קו מטר מבניין. כמו כן הצמדנו מהנדס ל-12 רשויות במרכז שזכאיות לאישור.

רח"ל – אבי מישרים-ר' יח' ביקורות – תחום הביקורת בנושא מיגון הוא לא תחום שרח"ל עוסקת בו. פיקוד העורף פועל עפ"י החוק, ויש לו את כל הכלים לעשות את הדברים הללו.

מינהל התכנון – אפרת מחפוד-מנהלת אגף מכוני בקרה – מכוני הבקרה התחילו לפעול באפריל 2018 במטרה לבדוק את איכות הבנייה בכל תהליך הרישוי משלב התוכניות ומהלך הביצוע עד תעודת הגמר. הם כמעט הגורם היחיד שמבצע בקרה הנדסית על מס' תחומים: אינסטלציה, קונסטרוקציה, ניקוז ועוד. למכון הבקרה יש אישור כבאות ואישור פיקוד העורף, ובהמשך ייכנסו גם משרדי הגנת הסביבה ובריאות.

עד יולי 2021 מי שלא רצה להיכנס לתהליך העבודה במכוני הבקרה, היה יכול לצאת מהמסלול. אולם החל מיולי 2021 נכנסה תקופת החובה, וכל בקשה שמתאימה לעבודה במכוני הבקרה חייבת להיכנס, ותבוצע הבקרה ההנדסית בכל תהליך הבנייה.

נכון להיום, כמות בקרי המיגון שהוכשרו ע"י פקע"ר מספיקים. ב-11 בינואר נכתבו הרחבות של תקנות מכוני הבקרה בוועדת משנה, כך שכבר ביולי 2024 ייכנסו מבני מגורים רבי קומות עד גובה 24 מטר, לרבות עירוב שימושים.

רשות הכבאות, שגם מכשירה ומפקחת על מכוני הבקרה, עושה עבודה טובה. אנחנו מצפים שגם במיגון המצב יהיה זהה. אנו פה לתת יד בכל מה שצריך כדי שבקרים מורשי מיגון יעשו את עבודתם נפלאה.

חנית מויאל-מנהלת אגף פיתוח תהליכי רישוי – בחודש וחצי האחרונים יצאנו בשורה של תקנות פטור מהיתר להוספת מרחבים מוגנים. כיום ניתן להוסיף מרחב מוגן בפטור מהיתר בהליך מהיר של 14 יום מאישור פיקוד העורף ליחידת דיור צמודת קרקע וליחידת דיור בבנייה נמוכה. אין צורך לעבור את הוועדה המקומית. המצב זהה לגבי מרחבים מוגנים למבני ציבור ולמבני חינוך. מתחננו את גבולות החוק בפטור מהיתר כמה שרק ניתן.

נוסף על זה, יש תכנית מתאר ארצית, שאם התוכניות החלות על המגרש לא מאפשרות הקמת מרחב מוגן, תכנית המתאר מאפשרת חריגה מקווי בניין, גובה, תחתית וכו'. פעלנו לפרק את כל החסמים להוספת מרחבים מוגנים בכל שטח מדינת ישראל.

עיריית ת"א – שי גטניו-מנהל מחלקת מיגון – יש 203 מקלטים ציבוריים, 2 מתוכם אינם כשירים. הפעולות שביצענו: השכרנו 161 חניונים תת-קרקעיים בקומה 2- ומטה, תיקון תקני מלא, פתיחת מתקנים עירוניים בשכונות שיש בהן פערי מיגון. העיריה היא הרשות המבצעת של הרשות המוסמכת-פקע"ר. אנו צמודים לכל ההנחיות ועובדים עם תקציב הג"א, שהוא מנחה אותנו גם מבחינה תקציבית וגם מבחינת תפעול המקלטים.. יש פערי מיגון כמו בכל המדינה, ואנו מודעים לזה ומנסים לייעל ולשפר.

העירייה בתיאום עם פקע"ר משקיעה במוסדות החינוך מיליוני ₪. יש 115 בתי ספר, כ-630 גני ילדים ו-15 בתי ספר של החינוך המיוחד. קרוב ל-40% ממבני החינוך אינם מוגנים. יש אשכולות של גנים שיש בהם מרחבים מוגנים. בתי"א יש היתרי בניה מקוצרים, בניה של ממ"דים חדשים וממ"דים יבילים, ולא נתקלתי בבעיות של סחבת. אני מעודד הקלה ברישוי וזה הכיוון. בכל שכונה בארץ יש בה פערי מיגון, ויש עתירה לבג"ץ בעניין.

עיריית חולון – אביעד מור-מהנדס העיר – במלחמה זו הבנו דברים שזהים לתקופת הקורונה, כגון חשיבות המרחבים הציבוריים ליצירת חוסן בקהילה. יש חשיבות להשקיע בהם גם בעת שגרה, ולא רק בחירום. רוב המבנים בעיר הם ותיקים, כולל בתי הספר, והתחלנו לחפש פתרונות. אם סולם הערכים בשגרה, בדגש על משרד החינוך, היה משתנה היינו מוצאים את עצמנו כיום במקום אחר בהיבט של מיגון ותעודת פרויקטים לחיזוק או הריסה של בתי הספר לטובת מחסה לציבור הרחב.

אין בידינו כלים וסמכויות, ואנו צריכים לעבור תהליכים ומכרזים. מינהל התכנון שיחרר חסמים משמעותיים בתקנות הפטור באמצעות תכנית מתאר ארצית. המתנו לצו שמאפשר לרשות מקומית מרחב פעולה כדי לתת מענה לתושב בהיבט של מיגון. יש מחסור בקבלנים, אם היו קבלנים שמשוריינים לפי אזורים גאוגרפיים עם חלוקה הוגנת לפי צרכים, היינו יכולים להפעילם. עברנו לבנייה או להצבה של ממ"דים עם כל החסרונות שבדבר נוכח המחסור בכ"א. המפעלים שמביאים את המרחבים המוגנים קיבלו הנחיה לעדיפות לצפון ולדרום, כך שהמרכז נשאר ללא מענה בפס הייצור.

מרכז השלטון המקומי – יוחאי ויגימה-ראש מנהל ביטחון וחירום - בכל בית ספר ישן אין מיגון. הרשות רוצה להגדיל את השטח, והמיגון מתווסף רק לשטח החדש.

מרכז המחקר והמידע – נורית יכימוביץ כהן-ראש תחום (מחקר ומידע) – החלטת ממשלה מס' 1624 משנת 2010 מתייחסת לחיזוק מבני ציבור מפני רעידות אדמה, מדובר בתכנית ארוכת טווח בעלות של 140 מיליון ₪ לשנה.

הפורום להתחדשות עירונית – דוד סונינו-יו"ר – משרדי הממשלה אינם מתקשרים אחד עם השני.

אופיר אתגר-מנכ"ל נוה בנין - יש לנו בעיה בפיתוח עבודות קטנות, כלומר חברות הביטוח הפסיקו לתת ביטוחים לעבודות קטנות, סוגיה שנמצאת כרגע במשבר ומצריכה טיפול.

יש פערי מיגון גדולים, והכל נופל בסופו של דבר על האדם הקטן שאין לו יכולת לממן דבר כזה. יש צורך בערבות מדינה והלוואות כדי לטפל בנושא. עלות ממ"ד צמוד קרקע היא בסדר גודל של 250 אלף ₪. אנו סבורים שברגע שאנשים יציבו ממ"דים, זה יפגע באפקט ההתחדשות העירונית.

גידי מור – חסרים מרכזי חוסן שכונתיים, ויש לתכנן אותם. יש להכין אנשים לרצף שימושי בתוך מבנה קהילתי שכונתי. במידת הצורך ניתן לשדרג מתקן חינוכי / קהילתי. האחריות היא קודם כל על הרשות, ההנחיה במתן סיוע לציבור צריכה להיות ע"י פקע"ר.

עיריית רמת גן – **אבישי בן שושן-מנהל אגף רישוי והתחדשות** – ברמת גן יש 3 מסלולים ראשיים למיגון: מסלול פטור, מסלול מקוצר והמסלול המלא. מסלול הפטור מהווה חלק זניח ביחס לחלקים האחרים. המסלולים הארוכים יותר הם תמ"א 38 שכלתה ובמקומה באה תכנית בניינית, והמסלול הארוך יותר הוא התחדשות עירונית. במהלך השנה האחרונה חלה האטה משמעותית בקצב הגשת הבקשות להיתרים והתחלות הבניה.

אמנון שבתאי – **תושב כפר שלום בדרום ת"א** – אף אחד לא פרסם את ההנחיות להצבת מיגון יביל. רבע מהבתים, במיוחד בדרום ת"א, ללא מיגון ועשויים מנייר. לצורך ההדגמה - טיל אחד נפל בשכונת עזרא ופירק חצי שכונה. ראש העיר מסרב לשים מיגוניות ברחובות בדרום ת"א.

עיריית הרצליה - מאיה אלדר-סמנכ"לית פרויקטים – קידמנו בעיר תכנית "מגן העיר" – מיגון מוסדות חינוך. נעזרנו בהוראת פטור להוספת ממ"דים במקומות הנדרשים. אנו פועלים לפי תכנית תמיר. אנו בוחנים באופן משולב עמידות מבני בתי ספר לצורך מיגון ורעידות אדמה, ומשקיעים מיליונים רבים במיגון מוסדות חינוך. 15 גני ילדים שאינם פעילים, ואנו מוסיפים להם כעת מיגון.

משרד האוצר – **אריאל הבר-רכז ביטחון באג"ת** – ההחלטה היתה על מתן תקציב בסך 5 מיליארד ₪ עד שנת 2030, אולם הוקצו כ-2 מיליארד ₪, וכל הזמן נעשים מאמצים לתוספת.

לא צריך למצוא את ה-350 מיליון ₪ שחסרים, אנו קיבלנו אינדיקציות שהם הוקצו ואנחנו מחפשים היכן הם הוקצו.

בתום הדיון הוועדה הגיעה למסקנות הבאות:

1. הוועדה מודה לכל המשתתפים בדיון.
2. הוועדה שמחה לשמוע שהממשלה הבינה את האירוע והוסיפה מיליארד ₪ לחוסן נפשי לאזרחי מדינת ישראל.
3. הוועדה מבקשת מהרשויות המקומיות לחדש את הפרסומים בדבר ההנחיות להקמת ממ"ד בבתי מגורים.
4. הוועדה מבקשת ממשרד מבקר המדינה לשקול לבחון את סוגיית הקמת מרכזי חוסן שכונתיים.
5. הוועדה קוראת למשרד ראש הממשלה ומשרד האוצר להקצות תקציב צבוע וליזום חקיקה לצורך הטיפול בעורף הישראלי.
6. הוועדה קוראת למנכ"ל משרד ראש הממשלה לקרוא את דוח מבקר המדינה בנושא היערכות רעידות האדמה.